

De urban regime theorie van Stone

Arno Korsten, 170312

De regimetheorie van Stone

De stedelijke regimetheorie van Stone is er op gericht om te begrijpen of en hoe actoren worden betrokken bij het realiseren van overheidsdoelen. De theorie is voor het eerst toegepast in de Verenigde Staten, waar Clarence Stone (2005) in Atlanta bestudeerd had, hoe bepaalde doelen op het gebied van rassendiscriminatie behaald werden, door het formeren van zogenaamde regimes.

Regimes zijn langdurige informele samenwerkingsverbanden tussen de overheid en het bedrijfsleven en belangengroepen die toegang hebben tot hulpbronnen, waardoor partijen en de overheid voordelen behalen (Mossberger & Stoker, 1994). Daarnaast geeft de theorie aan, dat door het geven van selectieve incentives (vervullen van specifieke wensen van belangengroepen), partijen gecommitteerd blijven aan het regime en het gezamenlijke einddoel.

Gerry Stoker rekt het begrip 'regime' verder op voor de Europese context. Volgens hem kan er ook sprake zijn van Urban Regimes zonder dat de aanwezigheid van publiek-private samenwerkingen daarvoor noodzakelijk is (Mossberger & Stoker 2001).

Type regimes

Stone onderscheidt vijf typen regimes, die passen bij een gewenste of aanwezige situatie in een stad. Deze typen zijn (Stoker & Mossberger, 2001).

1. Maintenance of Caretaker regimes (lage belastingen en routine services)
2. Development regimes (veranderen van landgebruik voor economische groei)
3. Middel-class progressive regimes (heeft naast economische groei doelen zoals natuurbescherming, monumentenzorg, sociale woningbouw etc.)
4. Lower-class opportunity expansion regimes (investeren in mensen, en de toegang tot de arbeidsmarkt en het hebben van eigen winkels en huizen stimuleren voor alle bevolkingsgroepen)

Stoker heeft voor deze regimes weer andere typering gebruikt. Ze houden ongeveer hetzelfde in, maar hij heeft ze gereduceerd tot drie stuks. En wel de volgende. Organische regimes (zie 1.), instrumentele regimes (zie 2) en symbolische regimes, (zie 3 en 4).

Hij heeft deze herverdeling gemaakt om duidelijk te maken hoe een regime kan worden ingezet. De organische regimes zijn vooral degene die de situatie van oudsher voortzetten, de instrumentele regimes zijn vooral bezig met economische verbeteringen en vaak ingezet op projectbasis. En de symbolische regimes zijn vooral bezig met imagooverandering.

In beide gevallen (zowel Stone als Mossberger & Stoker) is er sprake van een *opeenvolging* van regime types wat inhoudt, dat het laatste type regime het meest volwassen, ofwel best functionerende regime is.

Rotterdam

Pieter Tops heeft gebruik gemaakt van de theorie van Stone om het veranderende veiligheidsbeleid van de gemeente Rotterdam te bestuderen. Julien van Ostaaijen heeft deze analyse uitgewerkt in zijn proefschrift *Aversion and Accomodation* (Afkeer en aanpassing. Politieke verandering en urban regime analysis in het Nederlands lokaal bestuur: Rotterdam 1998-2008).

Volgens Van Ostaaijen bestaan er vier basiselementen van een urban regime;

- Een agenda om een reeks van problemen aan te pakken;
- Een bestuurlijke coalitie gevormd rondom die agenda;
- Hulpbronnen voor de uitvoering van de agenda;
- Een samenwerkingsmodus tussen de leden van de bestuurlijke coalitie.

Het urban regime-concept leent zich goed voor de analyse van beleidsveranderingen op middellange en langere termijn. Van Ostaaijen loopt voor drie perioden deze vier elementen systematisch na.

Literatuur

Mossberger, K. & G. Stoker, The evolution of Urban Regime Theory - The challenge of conceptualization, in: *Urban Affairs Review*, vol. 36, 2001, no.6, pp. 810-835

Mossberger, K. & G. Stoker, Urban Regime Theory in comparative perspective, in: *Environment and Planning*, vol. 12, 1994, pp. 195-212

Ostaaijen, J. van, Evolutie van een revolutie?- Rotterdam 2002-2008, in: *Bestuurskunde*, jrg. 17, 2008, nr. 3, pp. 6-14.

Ostaaijen, J. van, *Aversion and Accomodation*, Eburon, Delft, 2010 (Afkeer en aanpassing.

Politieke verandering en urban regime analysis in het Nederlands lokaal bestuur: Rotterdam 1998-2008, Tilburg, 2010; diss.).

Stoker, G., Regime Theory and Urban politics, in: Judge, D., G. Stoker & H. Wolman (eds.), *Theories of Urban Politics*, Sage, Londen, 1995, pp. 54-72.

Stone, C.N, Political Leadership in Urban Politics, in: Judge, D., G. Stoker & H. Wolman (eds.), *Theories of Urban Politics*, Sage, Londen, 1995, pp. 96-117.

Stone, C.N., Now what? The continuing evolution of urban regime analysis. Paper Prepared for presentation at Tilburg University, 2005.

Stone, C.N., *Regime politics- Governing Atlanta 1946-1988*, University Press of Kansas, Atlanta, 1989.

Tops, P., *Regimeverandering in Rotterdam- Hoe een stadsbestuur zichzelf opnieuw uitvond*, Uitgeverij Atlas, Amsterdam, 2007.